

Driedelige ambrosia (*Ambrosia trifida*)

Foto: Le Group Gris

Bron: [wikimedia commons](#)

[Driedelige ambrosia](#) is een eenjarige plant die 400 cm hoog kan worden. De stengels en tegenoverstaande bladeren zijn ruwbehaard. De plant bloeit van augustus tot oktober. De tegenoverstaande bladeren zijn handvormig gelobd. Daarmee is driedelige ambrosia te onderscheiden van alsemambrosia (*Ambrosia artemisiifolia*) dat dubbelgeveerd blad heeft en zandambrosia (*Ambrosia psilostachya*) met enkelgeveerd blad. Een herkenningkaart met de verschillen tussen de drie ambrosia-soorten vindt u [hier](#). Wat het effect op de volksgezondheid betreft, lijken de drie soorten op elkaar en is het onderscheid van minder belang.

Voorafgaand aan de bloei lijkt driedelige ambrosia enigszins op iva (*Iva xanthifolia*), late stekelnoot (*Xanthium strumarium*) en zonnebloem (*Helianthus annuus*). De stengel van iva is kaal en de bladeren van late stekelnoot en zonnebloem staan afwisselend links en rechts van de stengel.

Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2019: driedelige ambrosia komt weinig voor. De groeiplaatsen zijn vaak onbestendig omdat de plant alleen in warme zomers kiemkrachtige zaden kan produceren.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

Niet van toepassing.

Effect op ecosysteemdiensten^[2]

Niet van toepassing.

Overige effecten

Het grootste probleem van driedelige ambrosia is dat het veel allergene pollen (stuifmeel) produceert. Bovendien in een periode waarin weinig andere allergene planten bloeien (augustus tot in oktober), waardoor het hooikoortsseizoen met 2 maanden wordt verlengd. Ook de mannelijke bloemen van alsemambrosia en zandambrosia produceren veel pollen. De allergische reacties bij mensen zijn soms zo heftig dat ziekenhuisopname

noodzakelijk is. De pollen worden door de wind verspreid en kunnen dagenlang in de lucht blijven en honderden kilometers afleggen, afhankelijk van de windsnelheid. Hoe dichterbij de bron, hoe hoger de pollenconcentratie is.

Verder is driedelige ambrosia in andere landen een lastig te bestrijden akkeronkruid. Dit kan het ook in Nederland worden.

Wat te doen?

Op dit moment komt driedelige ambrosia nog maar weinig voor in Nederland. Door de plant op de juiste manier te verwijderen, kunt u helpen te vermijden dat deze veroorzaker van extra hooikoortsklachten zich toch verder verspreidt.

Zaad van driedelige ambrosia blijft lang kiemkrachtig. Daarom is het advies aanwezige planten te verwijderen vóór de bloei. De plant kan het beste uitgetrokken worden. Niet als groenafval afvoeren in verband met mogelijke verspreiding van zaden via compost. Beschermende kleding is wel een vereiste om allergische (huid)reacties te voorkomen. Informatiebladen over de effectieve bestrijding van ambrosia vindt u [hier](#).

Er is wetgeving met betrekking tot het aantal ambrosiazaden dat in vogelvoer mag voorkomen. Hierdoor is het aantal zaden boven de norm gedaald van 27% in 2012 tot 2% in 2015. In 2015 zaten in 19% van de zaadmengsels nog ambrosiazaden. Dit was in 2012 45%. De kans op verspreiden van ambrosiazaden via zaadmengsels is dus sterk verkleind, maar nog niet helemaal weggenomen. Het blijft dus belangrijk om alert te zijn op het opkomen van ambrosia bij gebruik van vogelvoer in de openlucht. En ook bij het gebruik van berm- en bloemenmengsels.

Landbouwzaden en zaadmengsels voor akkerranden kunnen ook onbedoeld ambrosiazaden bevatten. U vindt [hier](#) een informatiesheet met hoe aanwezige planten op uw akker te bestrijden zijn.

De NVWA stimuleert het melden en bestrijden van ambrosia, samen met anderen. Ook handhaaft de NVWA de naleving van de wettelijke norm voor ambrosiazaden in veevoer. Waarnemingen kunt u melden bij waarneming.nl of telmee.nl.

Meer info over driedelige ambrosia

Oorsprongsgebied

Driedelige ambrosia komt oorspronkelijk uit Noord-Amerika.

Habitat

Driedelige ambrosia heeft een voorkeur voor vochtige standplaatsen zonder schaduw, op verstoorde, wat zwaardere bodems. Behalve langs rivieroeveren wordt de plant ook aangetroffen op akkers, braakliggende terreinen, langs bosranden en in bermen.

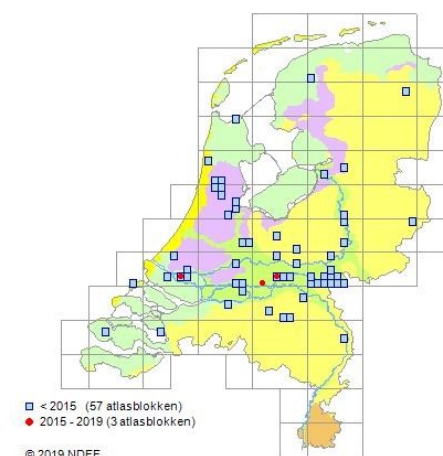
Introductieroute Nederland

Driedelige ambrosia komt Nederland binnen als verontreiniging in partijen graan en oliehoudende zaden. De soort werd in het verleden vooral aangetroffen bij havens en industrieterreinen, door gemorste zaden bij overslag en transport.

Aanwezigheid in Nederland

Tegenwoordig wordt driedelige ambrosia vooral waargenomen op oevers van rivieren en uiterwaardplassen. De plant is vrij zeldzaam.

De eerste waarneming in de Nederlandse natuur dateert waarschijnlijk al uit 1900. De plant lijkt zich nog niet gevestigd te hebben in Nederland; de groeiplaatsen zijn niet bestendig.

Verspreiding van driedelige ambrosia in Nederland. Bron: verspreidingsatlas.nl

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

Driedelige ambrosia komt Nederland binnen als verontreiniging van partijen graan en oliehoudende zaden. De plant kan zich niet vestigen in Nederland omdat het klimaat (nog) niet geschikt is. De zaden worden verspreid door vogels, zoogdieren en water.

Wet- en regelgeving

Er is een wettelijke norm voor ambrosia (alle soorten) in veevoer: [EU-richtlijn 2002/32/EG over ongewenste stoffen in diervoeding](#). Zaadmengsels voor buitenvogels mogen niet meer dan 50 milligram ambrosiazaden per kilogram bevatten. Dit komt neer op 15-30 zaden per kilo.

Risicobeoordeling

[Van Vliet, A.J.H., S. Mulder, R.L. Terhürne, W.A. Bron, 2009. Toekomstschets Ambrosia, Leerstoelgroep Milieusysteemanalyse, Wageningen Universiteit, Wageningen, Pp. 38.](#)

Bronnen

[Q-bank invasive plants](#)
[Nederlands soortenregister](#)
[EPPO](#)

Laatste update: 5-12-2019